

вихідної лексичної одиниці, демонструє, що ігнорування норм цільової мови призводить до деформації смислу цільової репліки.

Подальші **перспективи** дослідження полягають у вивченні особливостей використання тактик адаптивної стратегії, яка дозволяє брати до уваги норми цільової мови та культури під час українського перекладу англомовних кінофільмів студії Марвел.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Бойко Я. Стратегії і тактики українських ретрансляцій п'єс Шекспіра у світлі когнітивної еквівалентності. *Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис»*. 2022. № 11. С. 21-26.

2. Корольова Т. М., Жмаєва Н. С. Стратегії, тактики та операції перекладу. *Proceedings of XX International scientific conference “Practical Applications of Research Findings”*. Morrisville: Lulu Press, 2018. Р. 60–63.

3. Месники: Війна нескінченності. Переклад студії «Ле Доен».

4. Перший месник: Друга війна. Переклад студії «Ле Доен».

5. Славова Л.Л., Борисенко Н.Д. Етноспецифіка кіноперекладу у дзеркалі міжкультурної комунікації. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2019. Вип. 1(89). С. 124–128.

6. Славова Л., Борисенко Н. Одомашнення та очуження як основні прийоми дублювання у кіноперекладі. *Переяславська мовознавча толока: тези I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Переяслав-Хмельницький, 19-20 вересня 2019 року)* / Гол. ред. К. І. Мізін; ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Переяслав-Хмельницький, 2019. 250 с. С. 168-169.

7. Avengers: Infinity War. URL : <https://crazynate.com/full-movie-script-marvel-avengers-infinity-war/> (Дата перегляду: 07.04.2023).

8. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%8C/%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9/avenger> (Дата перегляду: 07.04.2023).

9. Captain America: The Winter Soldier. URL : https://movies.fandom.com/wiki/Captain_America:_The_Winter_Soldier/Transcript (Дата перегляду: 07.04.2023).

Прокопчук М.Ю.

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ КІНОФІЛЬМУ «НАЙКРАЩЕ В МЕНІ»

Сучасне перекладознавство займається вивченням багатьох актуальних питань та проблем, безпосередньо пов'язаних з тонкощами перекладацької діяльності. Переклад тексту – це важкий, багатогранний процес, який включає

цілий ряд операцій, знання котрих перекладачем є гарантією адекватного перекладу [4, с. 267]. Кінопереклад, у свою чергу, є досить складним видом перекладу, оскільки він потребує однакової уваги як до вербальних, так і невербальних засобів вираження. Як наслідок, під час перекладу кінотексту виникають труднощі, що мають не лише лінгвістичний та екстралінгвістичний, а й технічний характер [2, с. 35]. Ще однією специфічною рисою цього поняття є те, що кіносценарій є результатом спільної праці як сценариста, так і режисера, тобто має колективного адресанта та віддзеркалює суб'єктивну картину світу та задум обох а іноді декількох авторів. А це, в свою чергу, вимагає від перекладача глибокого розуміння особливостей вихідної та цільової культур, а також конкретної області чи сфери діяльності зображеної в кінотексті задля виконання адекватного та еквівалентного перекладу [1, с. 48].

Наша стаття присвячена дослідженню перекладацьких трансформацій в екранізації роману популярного американського письменника – Ніколаса Спаркса. Суголосність нашої розвідки студіям у галузі аудіовізуального перекладу [1, с. 48-52] обумовлює її **актуальність**. **Метою роботи** є дослідження особливостей перекладу одиниць морфологічного рівня в екранізації роману «Найкраще в мені» Ніколаса Спаркса [5], український багатоголосий закадровий переклад якого виконаний студією «К1» [3].

Відмінності структурної будови української та англійської мов, особливості функціонування частин мови спричиняють використання різноманітних трансформацій при перекладі [1, с. 48-49].

До виявлених нами змін на морфологічному рівні відносимо особливості відтворення часів англійських дієслів в українському перекладі. Прикладом подібної трансформації є наступна репліка кіногероя:

You're wasting your time [5].

Ти згаяла час! [3].

В цій ситуації перекладач відтворює теперішній час *The Present Continuous* англійського дієслова за допомогою дієслова у минулому часі, доконаному стані. Якщо у репліці вихідного тексту мовець критикує співрозмовницю за дію, яку вона виконує в момент мовлення, то репліка цільового тексту робить акцент на дії, яка вже відбулась. Проте такий спосіб перекладу зумовлений ситуацією, зображеною на екрані, де мовець зосереджує увагу на тому, що героїня вирішила допомогти штовхати машину, замість того, щоб вирушити відразу на вечірку. Водночас і вихідна і цільова репліки підкреслюють емоційність ситуації та містять певний відтінок докору та критики.

У наступному прикладі у вихідному тексті використано дієслово *to be* у *The Past Continuous* зі значенням, що людина в певний момент поводить себе не так як зазвичай. У перекладі вилучено дієслово зв'язку та додано прислівник *просто*:

She was being nice, all right? [5].

Вона просто ввічлива [3].

Оскільки в українській мові немає граматичних засобів відтворення часів групи *Continuous* перекладач використовує лексичний засіб, прислівник *просто*, який привертає увагу глядача до конкретної ознаки у поведінці героїні (*ввічлива*).

Пошук відповідної трансформації відбувається під час відтворення в українському перекладі неособових форм англійських дієслів. Так, в наступній ситуації відбувається заміна герундіальної конструкції *being a mother* на абстрактний іменник *материнство* в українському перекладі:

Being a mother makes me happy [5].

Материнство – моє щастя [3].

Зауважимо, що в цьому прикладі відбувається трансформація, в результаті якої дієслівна фраза *makes me happy* замінюється іменниковою сполукою *моє щастя*.

Отже, під час перекладу кінофільму «Найкраще в мені» текст зазнав трансформацій на морфологічному рівні, серед яких виокремлюються використання минулого часу для відтворення англійських дієслів у теперішньому часі, використання додаткових лексичних одиниць для передачі значення англійських часів, які не мають відповідників в українській мові; відтворення дієслівних конструкцій іменниковими сполуками.

Подальшою перспективою розвідки є дослідження особливостей перекладу кінотексту на синтаксичному рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Борисенко Н. Д., Садловська О. С. Відтворення англомовних реалій в українському кіноперекладі. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2018. Вип. 1 (87). С. 48–52.
2. Журавель Т. В. Кінопереклад як вид аудіовізуального перекладу і його становлення в Україні та світі. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія «Філологічні науки (мовознавство)»*. 2018. № 10. С. 35–38.
3. Найкраще в мені (український багатоголосий закадровий переклад телеканалу K1), 2014. URL : https://uakino.club/filmy/genre_drama/3573-naykrasche-v-men.html (Дата перегляду: 01.04.2023).
4. Сітко А.В. Проблема відтворення граматичної семантики інтерогативів засобами цільової мови. Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. К.: Логос, 2012. Вип. 22. С. 267–274.
5. The Best of Me. Relativity Media, Relativity EuropaCorp Distribution. URL : <http://baskino.me/films/dramy/> (Дата перегляду: 01.04.2023).

Сінькевич М.В.

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ РОМАНІВ ДЖОНА СТЕЙНБЕКА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Проблеми перекладу художнього тексту знаходяться у центрі уваги українських перекладознавців [4], оскільки прагнення перекладача до забезпечення доступності сприйняття художньої інформації нерідко нівелює